ZAAMBARASOWANY

„Z tym największy jest ambaras, żeby dwoje chciało naraz” – aforyzm T. Boya-Żeleńskiego jest chyba najbardziej znanym przykładem użycia słowa AMBARAS. Od rzeczownika AMBARAS, mającego znaczenie ‘kłopot; trudności, tarapaty’, powstał najpierw niemal nieużywany już czasownik AMBARASOWAĆ ‘sprawiać kłopot, wprawiać w zakłopotanie’, który dał podstawę dokonanym ZAAMBARASOWAĆ i ZAAMBARASOWAĆ SIĘ, a te z kolei – imiesłowowi przymiotnikowemu ZAAMBARASOWANY, przekształconemu z czasem w „uczciwy przymiotnik” o znaczeniu ‘zakłopotany’. Sam AMBARAS zapożyczyliśmy na początku XIX w. z języka francuskiego, w którym wyraz embarras oznaczał nie tyle kłopot, ile utrudnienie, zator, przeszkodę (taką na drodze – czasownik embarrasser był wówczas używany przede wszystkim w znaczeniu ‘tarasować drogę’, dopiero od tego powstały znaczenia ‘krępować i ‘wprawiać w zakłopotanie’).